

Doğma, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanım
mənim qibləgahımdır

ŞƏRQ QAPISI

100 ilin qəzeti

Sayı: 40 (24.422)

5 oktyabr 2024-cü il, şənbə

www.serqqapisi.az

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi

3 oktyabr 1993-cü il

Ümumxalq sevgisinin ən ali zirvəsi

Böyük alman filosofu Fridrix Nitşe deyirdi ki, tarix şəxsiyyətləri deyil, şəxsiyyətlər tarixi yaradır. Bəli, gərgin ictimai-siyasi hadisələrin cərəyan etdiyi ayrı-ayrı dövrlərə, ölkələrin həyatına, zaman-zaman dəyişilən dünya düzəninə nəzər yetirəndə aydın olur ki, tarix dahi insanların ideya və əməllərinin üzərində yaranır, qərar tutur. Məhz Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev də belə nadir görkəmli şəxsiyyət, fenomen insanlardan biridir ki, onun əbədiyaşar ideyaları üzərində müasir, müstəqil, qüdrətli, qalib, bütöv Azərbaycan bərqərar olunub. Otuz bir il öncə bu gün xalqımız həyatında taleyüklü məsələlərin ən mühümlərindən birinə imza atmaqla Ulu Öndər yoluna, ideyalarına səs verməklə ölkəmizin müstəqil siyasət yürüdən dövlət kimi beynəlxalq arenaya çıxmasına, söz, nüfuz sahibi olmasına şərait yaratdı. 1993-cü il 3 oktyabr ümumxalq sevgisinin ən ali zirvəsi, bariz göstəricisi kimi tarixə, yaddaşlara əbədi həkk olundu.

Səhifə → 2

“Naxçıvan müqaviləsinin 15-ci ildönümündə Türk Dövlətləri Təşkilatı” mövzusunda tədbir keçirilib

Səhifə → 4

Gələcək naminə parlayan Günəş, yaxud yolumuza mayak olanlar...

Səhifə → 10

Zəfərin qələbə soraqlı ilk şəhəri Cəbrayıl

Prezident İlham ƏLİYEV:

“

Cəbrayıl rayonuna gəlmişik.

Vaxtilə Cəbrayıl rayonunun girişində ucaldılmış lövhəni biz indi yenidən qurduq və eyni formada, eyni dizaynla.

Biz “Cəbrayıla xoş gəlmişsiniz!”

lövhəsini bərpa etdik. Sovet vaxtında bu abidə, əgər belə demək mümkündürsə, qoyulmuşdur, ucaldılmışdır və işğal dövründə tamamilə sökülmüş, paslanmışdır.

Bunun paslanmış görüntüləri artıq mətbuatda da var. Ona görə tarixi ədaləti bərpa edərək Cəbrayıl rayonunun girişində yerləşən bu “Xoş gəlmişsiniz!” lövhəsini, abidəni biz yenidən bərpa etdik. Azad edilmiş bütün torpaqları bərpa edəcəyik, bütün şəhərləri, kəndləri bərpa edəcəyik.

”

Səhifə → 3

3 oktyabr 1993-cü il Ümumxalq sevgisinin ən ali zirvəsi

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Naxçıvandan başlanan müstəqillik tarixi, inkişaf yolu

Tarixi hadisələri xronoloji ardıcılıqla nəzərdən keçirəndə aydın olur ki, ölkəmizi müstəqilliyə, Milli Qurtuluşa aparan, 1993-cü il oktyabrın 3-nə gedən yol məhz 1990-cı ilin iyulun 22-də görkəmli dövlət xadiminin Moskvadan Bakıya, oradan isə Naxçıvana qayıdışı ilə başlayıb. Təsədüfi deyil ki, siyasi şərhçilər tərəfindən həmin tarix böyük qurtuluşa Vətəndən başlanan yolun başlanğıc günü adlandırılır. Bu baxımdan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Naxçıvanda fəaliyyət göstərdiyi 1990-1993-cü illəri yada salmamaq, həmin mərhələni Azərbaycanın müstəqil dövlət quruculuğu tarixində ən mühüm dövr kimi xarakterizə etməmək olmaz. Məhz bu illərdə verilən tarixi qərarlarla müstəqil Azərbaycanın təməl prinsipləri formalaşdırılıb, ölkəmizin gələcək inkişafının əsasları qoyulub. 15 İyun – Milli Qurtuluş Günü'nün davamı kimi, 1993-cü il oktyabrın 3-də Ulu Öndərin Prezident seçilməsi ilə ölkəmiz əsl müstəqilliyə qovuşdu, müstəqil dövlət kimi dünyada mövqe qazanmağa başladı. Ötən il mayın 23-də Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev anadan olmasının 100 illiyi ilə bağlı ölkə başçısı cənab İlham Əliyev xalqa müraciətində həmin vacib amili, tarixi məqamı xatırladaraq dedi: *“Heydər Əliyevə göstərilən inam Azərbaycan xalqının müdrikiyini bir daha göstərdi. Heydər Əliyev 1993-cü ilin oktyabrında böyük səs çoxluğu ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmişdir. Dərhal ciddi islahatlara başlanıldı. Siyasi sahədə islahatlar aparıldı, bütün azadlıqlar təmin edildi. AXC-Müsavat cütüylüü tərəfindən tətbiq edilmiş antidemokratik senzura qaydaları ləğv edildi. Azərbaycan dünyaya açıldı, beynəlxalq təcridə son qoyuldu”*.

Bəli, Prezident cənab İlham Əliyevin də dediyi kimi, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə qayıdışı ilə mühüm məsələlərin həlli istiqamətində mütərəqqi işlərə imza atıldı. Qısa müddətdə ölkənin inkişafı

üçün əsas, vacib amil sayılan daxili sabitlik bərqərar edildi, cəbhədə atəşkəsə nail olundu, hüquqi-demokratik dövlət quruculuğu sahəsində potensial baza yaradıldı. Eyni zamanda iqtisadiyyatın dirçəldilməsi yolunda addımlar atıldı, xarici neft şirkətləri ilə bu il 30 illiyi tamam olan “Əsrin müqaviləsi” imzalandı ki, nəticədə, Azərbaycanın iqtisadi inkişafını şərtləndirən irimiqyaslı layihələrin həyata keçirilməsinə başlanıldı. Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə Azərbaycan qədim İpək Yolunun bərpası, Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum neft və qaz xətlərinin çəkilişi kimi qlobal layihələrin fəal iştirakçısına və təşəbbüskarına çevrildi. Bununla da Azərbaycanın bugünkü və gələcək uğurlarının möhkəm təməli qoyuldu. Ümumilikdə, Azərbaycan dünya iqtisadi sisteminə öz layiqli yerini tutdu, beynəlxalq təşkilatlarda uğurla təmsil olundu, dünyada etibarlı tərəfdaş kimi tanındı, ikitərəfli və çoxtərəfli münasibətlərini uğurla inkişaf etdirdi. Bununla bərabər, ölkəmizin beynəlxalq təşkilatlarla əlaqəsi təmin olundu, müasir hüquqi-demokratik prinsiplərə əsaslanan Konstitusiyaya qəbul edildi. Nəticədə, çox qısa müddətdə müstəqil Azərbaycan özünün sosial, iqtisadi, siyasi və mədəni həyatında ciddi uğurlar qazandı.

Ulu Öndər ideyalarına sədaqət, güclü siyasi iradə və qətiyyətli

“İnanıram ki, mənəm axıra çatdırı bilmədiyim taleyüklü məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırı biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyində böyük ümidlər bəsləyirəm”, – deyən dahi şəxsiyyət özünün qurub-yaratdığı, şah əsəri sayılan müstəqil Azərbaycanın taleyini layiqli davamçısına əmanət edib. Xalqımız 2003-cü ildən bəri Heydər Əliyev siyasətini uğurla davam etdirən Prezident cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında böyük uğurlar qazanır. Dahi liderin parlaq ideyalarını layiqincə reallaşdıran Azərbaycan Prezidenti siyasi fəaliyyətini ölkəmizin heç bir güc mərkəzindən asılı olmayaraq, müstəqil siyasət aparmasına,

Prezident İlham ƏLİYEV:

“*Heydər Əliyev bütün dövrlərdə bütün sınaqlardan şərafətlə çıxmışdır. Bütün mübarizələrdə – istər daxili, istər beynəlxalq müstəvidə, bütün dövrlərdə doğma Vətəninə müdafiə etmişdir və qələbə qazanmışdır. Əgər biz tarixə bir daha nəzər salsaq, görərik ki, Heydər Əliyevsiz dövrlər Azərbaycan üçün böyük fəlakətlərlə nəticələndi. Yaşadığımız indiki dövr Azərbaycan üçün uğurludur və bunun da tək səbəbi var. Çünki bu gün Heydər Əliyev siyasəti yaşayır, onun ideyaları yaşayır, onun qurduğu müstəqil dövlət yaşayır və güclənir.*

”

hər bir sahədə xalqın mənafeyinin qorunmasına həsr edib. Məhz bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan ötən dövrdə Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz, TANAP, TAP kimi nəhəng layihələrlə bir çox ölkələrin enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasına böyük töhfələr verməklə etibarlı ticarət tərəfdaşı statusu qazanıb. Eyni zamanda müstəqil iqtisadi siyasət yürüdükdən dövlət başçısının təşəbbüsü ilə Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin yaradılması istiqamətində də əhəmiyyətli işlər görüldü, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu istifadəyə verilib. Azərbaycan iqtisadiyyatı artıq tam mənası ilə şaxələndirilmiş iqtisadiyyatdır. Dünyanı bürüyən müharibələrə, qlobal böhrana baxmayaraq, Azərbaycanda

sabitlik hökm sürür, uğurlu inkişaf təmin edilib, regionun geosiyasi mənzərəsi tam mənasında ölkəmizin xeyrinə dəyişib. Eyni zamanda uğurlu daxili siyasət nəticəsində son 21 ildə mütəmadi olaraq əməkhaqqılar, pensiyalar artırılıb, yeni iş yerləri yaradılıb, insanların sosial müdafiəsi gücləndirilib, işsizlik problemi aradan qaldırılıb.

Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin məqsədyönlü və milli maraqlara cavab verən xarici siyasəti nəticəsində Azərbaycan regionun lider dövlətinə çevrilib və ciddi uğurlara imza atıb. Türkiyə, Rusiya, Çin, Pakistan, Özbəkistan və İtaliya kimi siyasi, iqtisadi gücə malik ölkələrlə sıx əlaqələr quran Azərbaycanın 120 dövlətin təmsil olduğu, BMT-dən sonra ikinci böyük siyasi təsisat olan Qoşulma Hərəkatına 4 il sədrlik etməsi ölkəmizin beynəlxalq miqyasda qüdrətinin əyani göstəricisidir. Ölkə başçısının təşəbbüsü ilə Türk Şurası və Qoşulmama Hərəkatının COVID-19 pandemiyasına qarşı mübarizəyə həsr olunan Zirvə görüşləri, eləcə də BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasının keçirilməsi, həmçinin Azərbaycanın Demokratiya və İqtisadi İnkişaf Naminə Təşkilat (GUAM) və Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasına sədrlik etməsi, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı (ŞƏT) ilə səmərəli əməkdaşlıq ölkəmizə və dövlətimizin başçısına beynəlxalq arenada olan böyük hörmətin, etimadın nəticəsidir. Ölkəmiz pragmatik düşüncəyə malik dövlət başçısı ilə tarixi uğur modeli formalaşdırıb, 2024-cü ildə COP29 kimi mötəbər tədbirə ev sahibliyi missiyasını yüksək səviyyədə davam etdirən Cənubi Qafqazın lideri gələcəkdə “yaşıl enerji” istehsalı ilə Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfə vermək əzmindədir.

Nizami ordudan müzəffər Orduya, müstəqillikdən suverenliyə

Ulu Öndər Heydər Əliyev yaxşı bildirdi ki, güclü, nizam-intizamlı ordu yaratmadan işğal olunan torpaqlarımızın azadlığını, ərazi bütövlüyümüzü, suverenliyimizi tam təmin etmək mümkün olmayacaq. Elə buna görə də siyasi hakimiyyətə

yətə qayıdışından dərhal sonra hərbi quruculuğa əsas prioritet məsələ kimi yanaşdı, ordunun formalaşdırılmasına böyük diqqət ayırdı. Ulu Öndər 1993-cü il oktyabrın 10-da andiçmə mərasimindəki çıxışında da bu barədə dedi: *“Azərbaycan Respublikası bir müstəqil dövlət kimi özünü müdafiə etməyə qadir orduya malik olmalıdır. Təəssüf ki, müstəqillik əldə edildəndən sonra keçən dövrdə bu sahədə az iş görülmüştür. Lazım gələrsə, sülh yolunda addımlarımız nəticə verməyə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etmək üçün, respublikanı müdafiə etmək üçün qüdrətli bir ordunun yaradılması bizim əsas vəzifəmizdir”*. Məhz Ümummilli Liderin qısa zamanda formalaşdırdığı güclü, nizami Azərbaycan Ordusu ötən illər ərzində daha da təkmilləşib qüdrətlənərək Ulu Öndər yoluna sədaqətini ən yüksək səviyyədə göstərdi, Ali Baş Komandanın siyasi iradəsi, sarsılmaz qətiyyəti ilə 30 illik tarixi ədalətsizliyə son qoydu, əzəli torpaqlarımızı işğaldan azad etdi. Ötən ilin 19-20 sentyabrında həyata keçirilən lokal xarakterli antiterror tədbirləri ilə ərazi bütövlüyümüzü, suverenliyimizi tam təmin olundu...

Böyük Qayıdış proqramı çərçivəsində bu gün tarixi torpaqlarımıza həyat qayıdır, soydaşlarımız üçün gözəl, əlverişli yaşayış, iş şəraiti yaradılır, yurd yerlərimizə köç prosesi uğurla reallaşdırılır. Təhsil, mədəni ənənələr bərpa olunur, tərimiz potensialı inkişaf etdirilir, bölgələrin, təbii sərvətlərin əvvəlki şöhrəti özünə qaytarılır. Qarabağın tacı Şuşada, Xocalıda, Xankəndidə və azad olunan bütün torpaqlarda müstəqilliyimizin rəmzi sayılan üçrəngli bayrağımız dalğalanır. Xalqımız Ulu Öndərin, şəhidlərin əziz xatirəsinə ehtiramla şəhərlərimizin azad edilmə tarixlərini, Zəfər, Dövlət Suverenliyi günlərini böyük qürurla, fəxrlə qeyd edir. Bir sözlə, 1993-cü il oktyabrın 3-dən başlanan müstəqil siyasət yolu bu gün ölkəmizi qalib, bütöv, beynəlxalq miqyasda müstəqil söz, əsl nüfuz sahibi edib, Azərbaycanın müstəqil ölkə kimi varlığının əsas səbəbkarı olan Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin arzuları reallaşdırılıb. Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin də dediyi kimi: *“Qarabağı azad görmək Heydər Əliyevin və bütün dünya azərbaycanlılarının əsas arzusu idi. Biz bu arzunu, Azərbaycan xalqının arzusunun yerinə yetirdik. 2020-ci il 8 noyabr tarixində əbədi qalacaq. O gün mənə, bax, bu meydanın Şuşanın azadlığı ilə bağlı hərbi raport verildəndən sonra, bu binanın üstünə Bayrağımız qaldırıldı, Azərbaycanın atamın məzarını ziyarət etdim və ürəyimdə dedim ki, “Tapşırıq yerinə yetirildi. Maruzə edir Ali Baş Komandan İlham Əliyev!” Ondan sonra Şəhidlərimizin ruhu qarşısında baş əydim, ürəyimdə dedim ki, qanımda yerdə qalmadı. Bu gün Ulu Öndərin əziz xatirəsinə hörmət edərək biz, bax, bu Zəfərə, bu Qələbəyə hər zaman layiq olmalıyıq, hər birimiz, hər bir yerdə. Bu Zəfər, eyni zamanda, hər birimizin üzərinə əlavə məsuliyyət qoyur. Biz bu Zəfərə layiq olmalıyıq. Əminəm ki, belə də olacaq”*.

✶ Nail ƏSGƏROV

püsü oldu. Arazın sərin suyunu ovuclarına alıb azad Vətən torpağını seyr etdi. Düşmənin xarabaya, tövləyə çevirdiyi məscidləri, Cəbrayıl şəhərini gözdikcə cənnətə dönəcək bu yerlər deyimi yadına düşdü hər kəsin. Cocuq Mərcanlı canlandı hər kəsin xəyalında. Aprel döyüşlərində işğaldan azad ediləndə xarabəni xatırladan Cocuq Mərcanlının yenidən qurulması yada düşdü. Uğurlu əməliyyat nəticəsində azad edilmiş yüksəkliklər imkan verdi ki, Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinə sakinlər qayıtsın. Qəsəbədəki məsciddən azan səsi göylərə ucaldı. Qəsəbənin açılışında iştirak edən ölkə başçısının dediyi: **“Cocuq Mərcanlı bizim yenilməz iradəmizin rəmzidir. Cocuq Mərcanlı onu göstərir ki, heç vaxt Azərbaycan xalqı işğalla barış-**

işləmək istəmir. Ötən gün Cəbrayıl rayonunda səfərdə olan ölkə başçısı Horovlu kəndində fərdi evlərin və sosial obyektlərin tikintisi ilə tanış olub, Cəbrayıl şəhərində 960 şagird yerlik tam orta məktəbin açılışında, “Azərsun Holding” MMC-nin alkoqolsuz içki məhsulları istehsalı kompleksinin, Soltanlı kəndində “Hicaz quşçuluq” müəssisəsinin, “Araz Vadisi İqtisadi Zonası” Sənaye Parkında bir neçə təməlqoyma mərasimində iştirak edib.

Böyük qələbədən sonra Prezident cənab İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq işğaldan azad edilmiş ərazilərə Böyük Qayıdış dair I Dövlət Programına əsasən Cəbrayıl şəhəri yenidən quruldu.

Artıq bir neçə aydır, Şuşaya, Laçına köç qayıdır xəbərləri arasında Cəbrayıla ilk köç qayıdışı xə-

Cəbrayıl

Zəfərin qələbə soraqlı ilk şəhəri

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Şanlı Vətən savaşı 8 gün idi davam edirdi. Hər kəsin ürəyi cəbhədə döyünürdü. Hər evi sənə, hər sakini əsgər olmuşdu Azərbaycanın. Yollara dikilən baxışlara əbədi həsrət çöxsə də, dilimizdə qardaş kəlməsi donsa da, bir təsəllim var idi – torpaqlarımız geri qayıdır. Biz illərdir, alınımıza yazılan məzlum xalq sözündən azad olurduq. İgid oğullarımız köksündə Azərbaycan Bayrağını, ürəyində Vətən sevgisini daşıyaraq illərdir, düşmənin keçilməz dediyi səddi iki saata yarmışdı. Düşmən elə ilk gündən vəlvələyə düşüb cəhənnəm olurdu torpaqlarımızdan. İrəlivi atılan oğullar Suqovuşana Azərbaycan Bayrağını sancmışdı həmin günlərdə. Hamı həyəcanla Ali Baş Komandanın xalqa müraciətini gözləyirdi. Və həmin an gələndə kimliyindən tutduğu vəzifədən asılı olmayaraq, hər kəs televiziya qarşısına keçdi. Tarix 4 oktyabr 2020-ci il. Bu, ölkə başçısının xalqa ikinci müraciəti idi Vətən müharibəsi başlayandan bu yana. Müzəffər duruşlu Komandan sözə başlayandan qulaq kəsilmişdi hər kəs, əmin idik sonda qələbə xəbərini eşidəcəyimizə. Və həmin an, Cəbrayıl şəhəri deyildiyi an sevinc səsimiz iş otaqlarının, evlərin ta-

vanını aşib göylərə yüksəldi. İşğaldan azad edilən ilk şəhər oldu Cəbrayıl. Ali Baş Komandan həmin günü çıxışında deyirdi: **“Bu gün Cəbrayıl şəhəri və Cəbrayıl rayonunun doqquz kəndi işğaldan azad edildi. Bu tarixi hadisə münasibətilə bütün Azərbaycan xalqını ürəkdən təbrik edirəm. Cəbrayıl rayonunun və işğal olunmuş digər ərazilərin azad edilməsində fəal iştirak etmiş bütün əsgər və zabıtlarımızı ürəkdən təbrik edirəm. Onların qəhrəmanlığı, şücaəti nəticəsində bu gün bizim doğma torpaqlarımız bizə qayıdıb. Bu qanlı döyüşlərdə həlak olmuş bütün şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyirəm, yaralı hərbiçilərimizə Allahdan şəfa diləyirəm. Uzun illərdən sonra Cəbrayıl şəhəri azad edildi. Cəbrayıl bizimdir!”**

Bax elə həmin gün zəfər şəhəri adını aldı Cəbrayıl. Azərbaycan əsgəri üçrəngli, ay-ulduzlu bayrağımızı dalğalandırdı ən yüksək zirvədə. Qarabağın bağlı qapılarının açarı sayılan Cəbrayıl igid əsgərlərimizin şücaəti ilə rahat nəfəs almağa başladı. Onun sakinlərinin adının yanına yazılan məcburi köçkün sözləri tarixə qovuşdu. 27 ildir, mücrudə saxlanılan artıq paslanmış açarlar bağlı qapıları açmağa tələsdilər. İllərdir, Vətən həsrəti çəkən insanların ürəyindəki sevinc göz yaşlarına dönüb yanığa süzüldü. Tarixi ədalət bərpa olundu. Artıq

düşmən anlayırdı ki, qarşılarında 90-cı illərdəki müstəqilliyini yeni qazanmış nizamlı ordusu olmayan Azərbaycan deyil. Artıq iqtisadiyət güclü, ordusu dünyanın ən güclü 50 ordusundan biri, xalq isə öz dövlətinin və Ali Baş Komandanın yanında hər an döyüşə hazır olan, generalı, polkovnikləri, mayorları səngərdə öz əsgəri ilə döyüşüb qəhrəmancasına şəhid olan, dostu qürur, düşməne ölmə gətirən, tarixi öz qanı, qəhrəmanlığı ilə yazan Azərbaycan əsgəri var. Cəbrayılın azad edilməsi gələcək qələbələrlə müjdələdi xalqımızı. Və sonrakı günlərdə Xudafərin körpüsü azad edildi. Azərbaycan əsgəri günlərdir, sinəsində gözdirdiyi al qanı ilə boyanan bayrağı Xudafərin körpüsünə sancmaqla düşmənlə bərabər iki yüz il öncə Azərbaycanı ikiyə bölmələrə də dərs keçdi. Həmin gün Cənubi Azərbaycanda yaşayan soydaşlarımız da Arazın sahilinə can atıb Azərbaycan Ordusuna dəstək şüarları səsləndirdilər. Xudafərinə sancılan bayraq həm də tariximizin azad oluşu idi. Cəsur Azərbaycan əsgəri torpaqlarımızı azad edib hər qarışını öz qanı ilə yoğurdu. Şanlı Vətən savaşındakı qələbədən sonra azad edilmiş ərazilərə səfər edən Müzəffər Ali Baş Komandanın ilk ziyarət etdiyi yerlərdən biri də Xudafərin kör-

mayacağı” sözləri öz yerini tapdı. Cəbrayılın azad edilməsindən ötən 4 il ərzində bir neçə dəfə burada səfərdə olan ölkə başçısı hər gelişində müxtəlif obyektlərin təməlqoyma mərasimlərində

bəri də yer almağa başladı. Respublikanın müxtəlif ərazilərində yataqxana, sanatoriya, pioner düşərgəsi, yarımçıq tikililər və inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış ailələrdən ibarət ilk köç karvanı Bakı şəhərinin Qaradağ rayonundan Cəbrayıl şəhərinə yola salındı. Artıq Cəbrayıl şəhərində çirağımız yanır, Azərbaycanın gələcəyi olan uşaqların gülüş səsləri eşidilir. Qədim Azərbaycan torpağı igid oğullarının rəşadəti sayəsində rahat nəfəs alır, güllüstana çevrilir.

Ə1 Ramiyə
ƏKBƏROVA

“Naxçıvan müqaviləsinin 15-ci ildönümündə Türk Dövlətləri Təşkilatı” mövzusunda tədbir keçirilib

Oktyabrın 3-də Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi və Naxçıvan Dövlət Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə Naxçıvan Dövlət Universitetində “Naxçıvan müqaviləsinin 15-ci ildönümündə Türk Dövlətləri Təşkilatı” mövzusunda tədbir keçirilib.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Naxçıvan şəhərinin baş meydanının

Heydər Əliyevin müəllifi olduğu siyasi-ideoloji fəaliyyətin mühüm istiqamətlərindən biri də Türk dünyasının birliyidir. Hələ Ulu Öndərimiz 1990-1993-cü illərdə Naxçıvanda yaşayıb fəaliyyət göstərdiyi dövrdə bu istiqamətdə qərarlar qəbul edib, qardaş Türkiyə ilə əlaqələrin qurulmasına xüsusi önəm verib. Türkdillilərin institusional strukturunun forma-

ideoloji əhəmiyyətinə toxunan Fuad Nəcəfli “Naxçıvan Müqaviləsinin 15-ci ildönümündə Türk Dövlətləri Təşkilatı” mövzusunda keçirilən tədbirə mühüm əhəmiyyət verdiyini diqqətə çatdırıb, təşkilatçılara təşəkkürünü bildirib.

Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi idarə heyətinin sədri Fərid Şəfiyev çıxışında ortaq Türk dünyası ideyasının 19-cu

da əzəmətlə ucalan abidəsini ziyarət edib, abidə önünə gül dəstələri qoyublar. Heydər Əliyev Muzeyində olan qonaqlar Ulu Öndərin həyatını və çoxşaxəli dövlətçilik fəaliyyətini əks etdirən eksponatlarla tanış olub, muzeyin qarşısında xatirə fotosu çəkdiriblər.

Naxçıvan Dövlət Universitetində davam edən tədbirdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəsi Fuad Nəcəfli konfrans iştirakçılarına Türk dünyası üçün strateji əhəmiyyət kəsb edən, Şərqlə Qərbin qovşağında, böyük İpək Yolunun üzərində yerləşən Naxçıvanda salamlayaraq bildirib ki, müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, Ümummilli Liderimiz

laşması təşəbbüsünün müəllifi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev, bu təşəbbüsün reallığa çevrildiyi yer isə Naxçıvan olub. 2009-cu ildə Türkdillilə Ölkələrin Dövlət Başçıları IX Zirvə Görüşünün Naxçıvanda keçirilməsi və “Türkdillilə Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının yaradılması haqqında Naxçıvan Sazişi”nin imzalanması mühüm tarixi-siyasi əhəmiyyətə malikdir. Ötən dövrdə türkdillilə dövlətlər arasında əməkdaşlığın müxtəlif formalarda inkişafına nail olunub, bütövlükdə, Türk dünyası dövlətləri arasında inteqrasiya sürətləndirilib.

44 günlük Vətən müharibəsində tarixi Qələbəmizin və bunun ən mühüm nəticələrindən biri olan Zəngəzur dəhlizinin açılması perspektivində görülən işlərin həm də Türk dünyasının coğrafi birliyini təmin etmək yolunda atılmış ikinci addım kimi böyük siyasi-

əsrədə formalaşdığını, bu ideya ətrafında praktiki addımların isə 1990-cı illərdə Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən atıldığını diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, həmin illərdə zirvə görüşü təşkil olunub, Türk Şurası və nəhayət, Türk

cümlədən Şərqi Avropa və Yaxın Şərqdə çox mürəkkəb geosiyasi hadisələr baş verir. Bütün bunlar beynəlxalq təhlükəsizlik və iqtisadi baxımdan daha sıx əməkdaşlığı zəruri edir. Bu istiqamətdə artıq addımlar atılır, orta dəhliz layihəsi

Dövlətləri Təşkilatı yaradılıb. Hazırda təşkilatın İstanbula baş qarargahı, Astana, Bakı, Daşkənd və digər şəhərlərdə təşkilata bağlı olan qurumlar fəaliyyət göstərir. Bu fəaliyyət bundan sonra daha da genişlənəcək. Fərid Şəfiyev qeyd edib ki, hazırda dünyada, o

həyata keçirilir, intellektual potensial güclənir, türk akademiyası fəaliyyət göstərir. Artıq ortaq türk əlifbası yaradılıb və ortaq türk dili layihəsi üzərində iş gedir.

Əsrimizi türk əsri kimi qiymətləndirən Naxçıvan Dövlət Universitetinin rektoru Elbrus İsayev bildirib ki, dövlətlərimiz buna addım-addım yaxınlaşır. Ölkə başçıları səviyyəsində bu yaxınlaşma üçün çox güclü iradə var. Bu birliyin Naxçıvanda əsas qoyulmuş sazişlə inkişaf etməsi qürurverici və önəmlidir. Çünki Naxçıvan min illərdir, türkçülüynün simvollarını daşıyan mərkəz rolunu oynayır. Vaxtilə Atabəylərin, Səlcuqlar imperiyasının mərkəz şəhərlərindən olan Naxçıvan geostrateji mövqeyi, şəhərsalma mədəniyyəti, ənənələri ilə həmişə Türk dünyası üçün maraqlı bir region olub.

Türk Dövlətləri Təşkilatı baş katibinin nümayəndəsi Muradcan Mustafayev Naxçıvan müqaviləsinin 15 illiyi münasibətilə təbriklərini çatdırıb, bu tədbirin türk coğrafiyasında əsas köprü rolunu oynayan Naxçıvanda keçirilməsinin xüsusi əhəmiyyətinə toxunub. Qeyd edib ki, strateji baxımdan Şərqlə Qərbin, Şimalla Cənubun qovşağında yerləşən, 170 milyona yaxın əhali olan türk regionu qarşılıqlı ticarət və iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi üçün böyük imkanlar açıdır. 2023-cü ildə Türk Dövlətləri Təşkilatı iqtisadiyyatının ÜDM-i əvvəlki illə müqayisədə 18 faiz artaraq, təxminən, 2 trilyon ABŞ dollarına çatıb. Həmçinin üzv dövlətlərinin ərazisindən keçən Trans-Xəzər Beynəlxalq

Şərqlə-Qərbi Orta Dəhlizinin əhəmiyyəti artır. Dəhliz Şimal dəhlizindən 2 min kilometr qısa olduğundan dəmir yolu tranzit müddətini 7-8 gün azaldır.

Tədbirdə Naxçıvan televiziya-sının hazırladığı türk dövlətləri birliyinin inkişafını və əhəmiyyətini əks etdirən videoçarx nümayiş etdirilib.

Sonra təşkilatçılar tərəfindən səlahiyyətli nümayəndə Fuad Nəcəfliyə və digər iştirakçılara simvolik hədiyyələr təqdim olunub, xatirə fotosu çəkdirilib.

Tədbir “Türk Dövlətləri Təşkilatı coğrafiyasında geosiyasi dəyişikliklər və Türk Dövlətləri Təşkilatı”, “Təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq”, “İqtisadi və ticarət əlaqələri” və “Enerji və nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq” mövzularında panel iclasları ilə davam edib.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında “Regional medianın inkişafı” layihəsi çərçivəsində tədbir keçirilib

4 oktyabr 2024-cü il tarixdə Medianın İnkişafı Agentliyinin təşkilatçılığı ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasında “Regional medianın inkişafı” layihəsi çərçivəsində tədbir keçirilib.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Naxçıvan şəhərinin mərkəzi meydanında ucalan abidəsini ziyarət edib, abidənin önünə güllər düzülüb, Ulu Öndərin xatirəsinə dərin ehtiram ifadə olunub.

Tədbir Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Tədbiri giriş nitqi ilə açan Naxçıvan

Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəsi Fuad Nəcəfli vurğulayıb ki, Naxçıvan Muxtar Respublikasında media subyektləri və nümayəndələrinin müasir media trendlərinə uyğun formada fəaliyyət göstərməsi, bu sahədəki mövcud çağdaş yanaşmaların tətbiq edilməsi üçün geniş şərait yaradılıb. O istər maddi-texniki baza, istərsə də jurnalist kadrların hazırlanması baxımından bu gün Naxçıvanda sağlam mətbuat strukturunun formalaşdığını, modernləşmə, rasionallıq, obyektivlik, kreativlik, qabaqcıl texnologiyaların geniş tətbiqi, aparıcı trendlərin izlənilməsinin Naxçıvan mediası üçün başlıca amillər sırasında yer aldığını diqqətə çatdırıb.

Açılış nitqi ilə çıxış edən Medianın İnkişafı Agentliyinin İcraçı direktoru Əhməd

İsmayılov bildirib ki, Agentlik media sahəsində mütəxəssislər hazırlanması, audiovizual, çap, onlayn media subyektlərinin və informasiya agentliklərinin, habelə jurnalistlərin fəaliyyətinin stimullaşdırılması istiqamətində çoxşaxəli tədbirlər reallaşdırır. O, region mediası üçün dayanıqlı inkişaf mexanizmlərinin formalaşdırılması, media subyektlərinin cari vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və müəyyənləşdirilən ehtiyaclar əsasında inkişaf proqramlarının təşkili məqsədilə icra olunan “Regional Medianın

İnkişafı” layihəsinin Naxçıvanda ilk dəfə olaraq həyata keçirildiyinə diqqət çəkərək Naxçıvan Muxtar Respublikasının çoxillik tarixi ənənələrə malik media subyektlərinin müasir trendlərə, innovativ təbiiqlərə qoşulmasının, beynəlxalq səviyyədə tərəqqisinin prioritetlərdən olduğunu vurğulayıb.

Daha sonra Audiovizual Şuranın üzvü Bəxtiyar Balakışiyev çıxış edərək region mediasında yeniliklərin tətbiqi məqsədilə görülən işlərin, ümumilikdə, ölkə mediasının

Ardu 5-ci səhifədə

inkışafına təsiri barədə danışıb. O bu addımların regionlarda informasiya mühitinin zənginləşməsinə, media qurumlarının peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəlməsinə və daha etibarlı məlumat axınının təmin edilməsinə səbəb olduğunu bildirib.

Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri Rəşad Məcid isə regional

medianın inkişafı istiqamətində MEDIA Agentliyinin və Mətbuat Şurasının birgə fəaliyyətinin əhəmiyyətini qeyd edərək region mediasının müasir standartlara uyğun infrastrukturunun formalaşmasının, əhalinin informasiyaya əlçatanlığının təmin edilməsi və ictimai-siyasi, mədəni-tarixi cəhətdən maarifləndirilməsinin, habelə sözügedən sahədə uzunmüddətli davamlı inkişafın təşviqinin vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Medianın İnkişafı Agentliyinin

Naxçıvan regional idarəsinin müdiri Vəfa İsgəndərova Naxçıvan mediasının ümumi mənzərəsi və inkişaf tendensiyası, yerli media subyektlərinin və nümayəndələrinin fəaliyyəti, eyni zamanda onların ehtiyaclarının müəyyənəndirilməsi ilə bağlı aparılan sorğuların nəticələrinə dair təqdimatla çıxış edib.

Sonra keçirilən sorğuların nəticələri ilə bağlı Naxçıvan media nümayəndələri ilə müzakirələr aparılıb, onları maraqlandıran məsələlərə aydınlıq gətirilib.

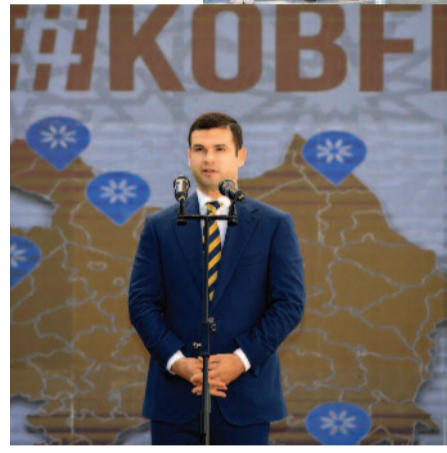
Naxçıvanda "KOB Fest" fəaliyyətə başlayıb

Oktyabrın 4-də KOBİA-nın təşkilatçılığı ilə Naxçıvan şəhərindəki "Əcəmi seyrəngahı" Mədəniyyət və İstirahət Kompleksində "KOB Fest"-in açılış mərasimi keçirilib.

Əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəsi Fuad Nəcəfli açılış mərasimində çıxış edərək bildirib ki, dövlət başçısının tapşırıqlarına uyğun olaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasında özəl sektora ciddi qayğı göstərilir. Xüsusilə də "Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nda bu məsələ ilə bağlı fəaliyyət istiqamətləri müəyyənənəndirilib.

Dövlət Proqramında əlverişli biznes mühitinin yaradılması, mikro, kiçik və orta biznesin dəstəklənməsi istiqamətində fəaliyyətin genişləndirilməsi, KOB dostu ofislərinin yaradılması, sahibkarlara güzəştli kreditlərin verilməsi, zəmanət və digər dəstək mexanizmlərinin tətbiq olunması nəzərdə tutulur. Həmçinin Naxçıvan Muxtar Respublikasının bütün ərazisində gömrük rüsum güzəştli nəzərdə tutan xüsusi gömrük rejiminin yaradılması və

ixraca logistik dəstək verilməsi istiqamətində də işlər aparılır.

Fuad Nəcəfli qeyd edib ki, 2024-cü ilin yanvar-avqust aylarında muxtar respublikada fəaliyyət göstərən bank və bank olmayan kredit təşkilatları tərəfindən sahibkarlığın inkişafı məqsədilə 52 milyon manatdan artıq kredit verilib. Bunun 43 milyon manatdan çoxu KOB subyektlərinin inkişafına yönəldilib. Bu gün Naxçıvan şəhərində təşkil olunan "KOB Fest" də bu baxımdan mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Səlahiyyətli nümayəndə əminliklə ifadə edib ki, festival KOB subyektlərinə istehsal etdiyi məhsul və xidmətlərin tanıtılması və satış imkanlarının artırılması, ən əsası isə kiçik sahibkarlığın inkişafına dəstək verilməsi işində yeni

hədəflər müəyyənəndirəcəkdir. Dövlət özəl sektorun inkişafı üçün üzərinə düşən öhdəlikləri yerinə yetirir. Sahibkarlar da bu işə dəstək verməli, dövlət-özəl tərəfdaşlığı çərçivəsində mikro, kiçik və orta biznes inkişaf etməlidir. Fuad Nəcəfli bu yolda hər kəsə uğurlar arzulayıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası iqtisadiyyat nazirinin müavini, nazir vəzifələrini icra edən Abbas İsmayilov qeyd edib ki, hazırda muxtar respublikanın bütün şəhər və rayonlarını əhatə edən KOB dostları fəaliyyət göstərir. Şəffaflaşma məqsədilə Naxçıvan Muxtar Respublikasında 2023-cü il və 2024-cü ilin cari dövründə yumşaq keçid tətbiq edilib, vergi nəzarəti tədbirləri minimuma endirilib. 1 oktyabr 2024-cü il tarixə muxtar respublikada 19729 mikro, 309 kiçik və 91 orta sahibkarlıq subyekti olmaqla, ümumilikdə, 20129 aktiv KOB subyekti fəaliyyət göstərir. Bu da ilin əvvəli ilə müqayisədə 57,3 faiz çoxdur. İqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində yeni KOB subyektlərinin yaranması və möv-

sahibkarlıq subyektləri olub.

KOBİA-nın İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov Naxçıvanda ilk dəfə "KOB Fest"-in keçirilməsini əlamətdar hadisə kimi dəyərləndirərək qeyd edib ki, məqsəd sahibkarların məhsullarını geniş kütləyə

təqdim etməsinə şərait yaratmaqdır. Vurğulanıb ki, Naxçıvanda sahibkarlıq fəaliyyəti üçün tam münbit şərait vardır. Artıq KOBİA-nın dəstək və xidmətləri Naxçıvan sahibkarları üçün daha əlçatandır. Naxçıvanda KOB İnkişaf Mərkəzi və KOB dostları fəaliyyət göstərir. Naxçıvan sahibkarları KOB dostları ilə aktiv əməkdaşlıq edərək fəaliyyət imkanlarını daha da genişləndirirlər. Bu gün keçirilən festival da məhz bu imkanların nəticəsidir.

Sonra "KOB Fest"-in sərgi-satış yarmarkası ilə tanışlıq olub.

Məlumat verilib ki, yarmarkada 70-dən artıq mikro və kiçik sahibkarlıq subyektlərinin məhsul və xidmətləri nümayiş olunur. Festivalda muxtar respublika ilə yanaşı, ölkəmizin digər regionlarında fəaliyyət göstərən 20-dən artıq sahibkarlıq subyekti də iştirak edir. Burada qida və qeyri-qida məhsullarının, sənətkarların və yaradıcı şəxslərin əl işlərinin satışı həyata keçirilir.

"KOB Fest" çərçivəsində bədi-əyləncəli program da təşkil olunub.

Ali Məclisin payız sessiyası fəaliyyətə başlayıb

Sentyabrın 30-da yeddinci çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin payız sessiyasının ilk iclası keçirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi sədrinin birinci müavini Bəxtiyar Məmmədov iclası açıq elan etdikdən sonra Azər-

baycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

İclasın gündəliyinə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin qanunvericilik işləri planının təsdiqi, Ali Məclisin komitə sədrlərinin, sədr müavinlərinin və üzvlərinin seçilməsi, Ali Məclisin

İntizam komissiyasının yaradılması məsələləri daxil edilib.

Gündəlik təsdiq olunduqdan sonra birinci məsələ ilə bağlı Ali Məclis sədrinin birinci müavini Bəxtiyar Məmmədov qeyd edib ki, Ali Məclisin fəaliyyəti qanunvericilik işləri planı əsasında qurulur.

Daxili Nizamnaməyə əsasən növbəti sessiyanın ilk iclasında qanunvericilik işləri planı təsdiq olunmalı və Ali Məclisin iclasları bu plana uyğun keçirilməlidir.

Sonra "Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin 2024-cü il payız sessiyasının qanunvericilik iş-

ləri planı haqqında" Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Qərarı səsə qoyularaq qəbul edilib.

İclasda növbəti məsələ – Ali Məclisin komitə sədrlərinin, sədr müavinlərinin və üzvlərinin seçilməsi ilə əlaqədar komitələrin təklif olunan tərkibi oxunub, qərar səsə qoyularaq qəbul edilib.

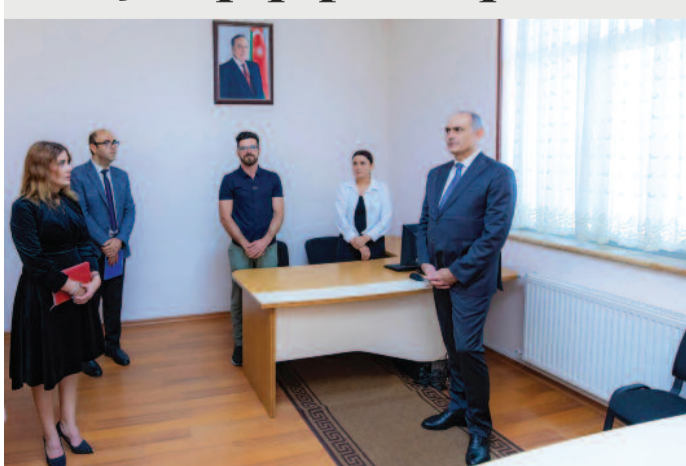
Ali Məclis sədrinin birinci müavini Bəxtiyar Məmmədov gündəlikdə duran sonuncu məsələnin Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin İntizam komissiyasının yaradılması haqqında olduğunu bildirib.

Komissiyanın təklif olunan tərkibi oxunub, qərar səsə qoyularaq qəbul edilib.

Bununla da yeddinci çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin payız sessiyasının ilk iclası başa çatıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidməti

Ali Məclis sədrinin birinci müavini "Şərq qapısı" qəzetinin fəaliyyəti ilə tanış olub

Oktyabrın 3-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi sədrinin birinci müavini Bəxtiyar Məmmədov "Şərq qapısı" qəzeti redaksiyasında olub, qəzetin fəaliyyəti ilə yaxından maraqlanıb. "Şərq qapısı" qəzetinin baş redaktoru Sara Əzimova 103 yaşlı mətbu orqanın müasir dövrün çağırışlarına uyğun qurulan iş prinsipi haqqında məlumat verib, maddi-texniki bazanın gücləndirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Qeyd olunub ki, qəzetin yaradıcı heyəti oxucu maraqlarını nəzərə alaraq günün nəbzini tutan yazılar hazırlayıb, ölkəmizin, o cümlədən muxtar respublikamızın həyatında baş verən ictimai-siyasi hadisələrin geniş oxucu kütləsinə çatdırılması üçün var qüvvəsi ilə çalışır. Kollektiv həftəlik qəzet nömrəsinin buraxılışı ilə yanaşı, sosial şəbəkə hesabları üzərindən də öz fəaliyyətini günün tələbləri çərçivəsində qurmaq üçün səy göstərir.

Görüş zamanı redaksiyanın ən yeni avadanlıqlarla təchizatı ilə bağlı geniş fikir mübadiləsi aparılıb, təkliflər səsləndirilib.

“Şərq qapısı” qəzeti bu adla yeni layihəyə start verib. Belə ki, qəzetimizin nömrələrində şəhid analarının övladları haqqında xatirələri yer alacaq. 44 cümləyə sığdırılacaq hər bir xatirənin şəhidlərimizə böyük sevgi və ehtiram kimi oxucularımız tərəfindən də maraqla qarşılanaçağına əminliyimizi bildirir, şəhidlərimizin ruhu qarşısında baş əyir, belə igid oğullar böyütmüş analarımıza minnətdarlığımızı ifadə edirik. Bugünkü nömrəmizdə Kəngərli rayonunun Qıvrıq qəsəbəsindən olan şəhidimiz Rəyāl Ələkbərovun anası Faiqə Ələkbərovanın, Şərur rayonunun Çomaxtur kəndindən olan şəhidimiz Murad Xəlillinin anası Məmməd Bağırovanın və Kəngərli rayonunun Qıvrıq qəsəbəsindən olan şəhidimiz Sübhən Məmmədlinin anası Nailə Məmmədlinin övladları haqqında xatirələri yer alıb.

100 ilin qəhrəmanları

Murad Vəli oğlu Xəlilli

(14.07.1994-30.10.2020)

Şərəfli adını tarixə həkk edən oğul

Murad çox vətənpərvər uşaq idi. Bir valideyn kimi bunu o, orta məktəbdə oxuyanda hiss etməyə başlamışdım. Dərslərini də yaxşı oxuyurdu. Müəllimləri ondan razılıqla danışırdı. Yaxşı xatırlayıram ki, Murad xalqımızın başına gətirilən müsibətlərdən tez-tez söhbət salırdı. Birinci Qarabağ müharibəsində şəhid olanların qisasını alacağı deyirdi. Deyirdi ki, torpaqlarımız düşmənin tapdağı altında qalmamalıdır. Vətən atababa əmanətidir. Onu qorumaq bizim borcumuzdur.

Evcanlı idi. Bütün təsərrüfat işlərində bizə kömək edirdi. Yaxşı da dostları var idi. Onu da tez-tez düşünürəm ki, övladım dünyaya gələndə ölkəmiz ağır günlər keçirirdi. Azgün qonşularımız bir neçə rayonumuzu işğal etmişdilər.

Bəlkə də, o illərdə doğulan uşaqlar ona görə də daha vətənpərvər böyüdülər. Ürəklərində yurda məhəbbət, düşməyə nifrət olan belə övladlarımız 44 günlük müharibədə öz sözlərini dedilər. Ölümündən qorxmadılar. Cəsarət və şücaət göstərdilər. Düşüncələri ki, onları arxada gözləyənlər var. Düşündülər ki, torpaqlarımızı geri alsınlar və buna da nail oldular. Çünki onların hər biri vətənpərvər böyümüşdü. Vətən isə ən müqəddəs məkandır.

Həmişə onlarla qürur duymuşuq. Bu gün də şəhidlərimizin adı çəkiləndə fəxrət hissi keçiririk. Çünki onlar bizim 30 il gözlədiyimizi özümüzdə qaytardılar. Bu, şərəfli bir yol idi. O yolda kimi şəhid oldu, kimi öz evinə qazi kimi qayıtdı. Bu gün təsəllimiz odur ki, torpaqlarımız özümüzdədir. Vaxtilə orada yaşayan və erməni vandalları tərəfindən qovulan soydaşlarımız bu gün doğulduqları torpaqlara dönərkən xeyli sevinmişəm. Sevinirəm ki, onların yurd-yuvalarına qayıtmaqda mənim də övladımın payı var. Halal olsun! Həm də sevinirəm ki, Muraddan yadigar qalan bir övladı var. Müharibəyə gedirdi. Utana-utana övladından muğayət olmağımızı xahiş etdi. Təbii ki, bütün valideynlər kimi o da övladına çox bağlı idi.

Ona da sevinirəm ki, şəhidlərimizi heç bir vətənpərvər unutmur. Onlar daim ürəklərdə xatırlanırlar. Dövlətimiz isə daim şəhid və qazi ailələrinin yanındadır. Onların rastlaşdıqları problemləri yerində həll edir.

Müharibədə göstərdiyi şücaətə görə alınmış açıq, başımız ucadır. Allahdan bütün şəhid ailələrinə səbir diləyirəm. Şəhid valideynləri ilə tez-tez görüşürük, bir-birimizə təskinlik veririk. Qürur duyuruq onlarla! Ruhları şad olsun!

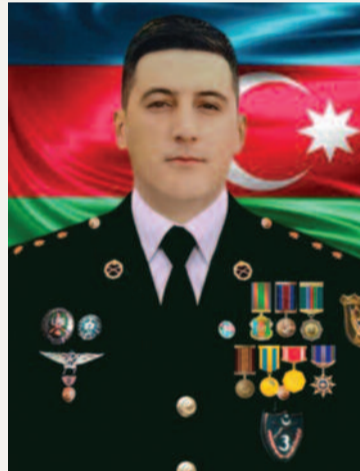
Rəyāl Fərmail oğlu Ələkbərov

(23.06.1994-16.10.2020)

Müqəddəs şəhidlik zirvəsi

Hərbi ailəsi olmuşuq. Rəyālın əmisi, dayısı da hərbiçi idi. Onların söhbətlərinə maraqla qulaq asırdı. Oğlumun hərbiyə sevgisi, marağı belə yaranmışdı. Öz arzusunun da çatdı. Sənədlərini hazırlayıb Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyə vermişdi. Yaxşı da oxuyurdu. Hərbi liseyi bitirdikdən sonra Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə qəbul oldu. Əla qiymətlərlə bitirdi. 4 il Murovdağda qulluq etdi. Ailədə tərbiyəsi, mərifəti ilə könlümüzə taxt qurmuşdu. Müharibədə

də öz yoldaşları arasında belə hörmət qazanmışdı. Biz də çox sevindirirdik onun belə hörmət qazanmasına. Şəhidlik zirvəsinə yüksələndən sonra da eləcə qürur hissi keçiririk.

Müharibəyə gedəndə mənə bildirməmişdi ki, narahat olaram. Atası, əmisi, dayısı ilə danışaraq demişdi ki, anama heç nə deməyin, fikri yanımda qalmasın. Özüm imkan olduqca zəng vurub danışacağam. Telefonla elə gülə-gülə danışırdı ki, müharibədə olmağımı hiss etməydim. Bunu sonralar başa düşdüm. Elə bilirdim, Gəncədədir. Bəzən danışanda görürdüm ki, kefsizdir. Səbəbini soruşanda deyirdi ki, yoldaşlarım müharibədədir, mən isə Gəncədə könüllülərə təlim keçirəm. Son demə, balam müharibədədir. Odun, alovun içərisində döyüşür.

Rəyāl mənimlə sonuncu dəfə ayın 14-ü danışdı, dedi ki, ana, narahat olma, mən yaxşıyam. Görürsən, kefim necə yaxşıdır. Bir-birinizdən muğayət olun. Atası ilə də belə danışmışdı. Ona da deməmişdi müharibədə olduğunu. Danışarkən mənə çox arxayın saldığından heç hiss etmədim, döyüşdədir.

Ayın 16-sı axşam şəhid olub. Mənə dedilər ki, yaralıdır. İnanmadım. Kim fikirləşərdi ki, müharibənin qızgın vaxtı gülüşlə, sevinclə danışasan, müharibədə olduğunu bürüzə verməyəsən.

Bir yerdə getdiyi hərbiçilərdən sağ qayıdanlar gəlib əllərimə öpürlər. Deyirlər ki, biz sağ qayıtmışıqsa, komandiriniz hesabıma. Bir şəhid anası kimi elə oğul böyütdüyümə görə qürur duyuram.

Bu gün tək Rəyaldan danışmıram. Bu, haqsızlıq olar. Mən şəhidlərimizlə, qazilərimizlə, döyüşdə iştirak edən bütün vətənpərvər oğullarımızla fəxr edirik. Fəxr edirik ki, Azərbaycanımızda belə qeyrətli oğullar vardır. Analarla fəxr edirik ki, onlar belə oğullar böyütdü, onlar qanları, canları hesabına işğalda olan torpaqlarımızı azad etdilər.

Şəhidlərimizin məqamı uca olsun! Allah xalqımızı qorusun!

Sübhən Səbuhi oğlu Məmmədli

(12.08.1994-06.10.2020)

Gələcək nəsil üçün misilsiz qəhrəmanlıq örnəyi

Sübhən haqqında danışmaq biraz çətin olsa da, amma bu mənə qürur verir. Uşaqlığından bəri tərbiyəsi, vətənpərvərliyi ilə seçilən, böyük-küçük yeri bilən idi. Hərbi xidmətində də bu gözəl xüsusiyyətləri ilə tanınmışdı. Sağlığında qazandığı hörmətdəndir ki, şəhadətindən sonra da əsgərləri gəlib bizə baş çəkirlər. Onların Sübhənə bağlı danışdığı xoş xatirələr bizim üçün çox əzizdir, undulmazdır. Vətəni sevən oğul, təbii ki, Vətən üçün hər şey edər. Sübhən davranışı, vətənpərvərliyi ilə əsgərlərinə nümunə olub.

Sübhən ata-anaya da qarşı mərhəmətli idi. Bir övlad kimi daim hörmətini saxlayardı. Ailədə iki qardaş olublar. Qardaşına da eynilə çox mərhəmətli idi. Qohum-əq-

rabada da hamı onu çox istəyirdi. Çünki o, az yaşında bu sevgini qazanmışdı. Ailəcanlı, işinə sevgi ilə yanaşırdı. Vətənə, dövlətə bağlı bir oğul idi. Vətəni daha çox sevirdi. Məhz bu sevgidən irəli gəlirdi ki, Vətəni seçdi. Vətən yolunda canını qurban verməyə hazır oldu. O bu yolu seçərkən heç təvəkkül etmədi. Bu onun üçün böyük bir şərəf idi. O öz şərəf, ləyaqət borcunu layiqincə yerinə yetirdi. Ömrünün 26 ilini şərəflə yaşadı. Hərbi yolunu seçərkən bildirdi ki, onun hansı çətinlikləri var. Vətən sevgisi, ona bağlılığı Sübhənə bu yolda irəliyə səslədi. Bu gün o hər kəsin də xatirində gözəl insan olaraq yad edilir. Çünki Sübhən kimsəni incitməz, qəlbinə dəyməzdi. Onu

tanıyan hər kəs haqqında yaxşı xatirələrini dilə gətirir. Biz onun adı çəkiləndə qürur duyuruq.

Hər bir ata-ananın arzudur ki, övladının adı çəkiləndə fərəh hissi keçirsin. Sübhən də bu qüruru, fərəh hissini yaşadan oğullardan oldu. Düzdür, övlad itkisi ağırdır, yoxluğuna dözmək çətindir. Amma ürəyimiz rahatlıq tapır ki, bizim balamız Vətən yolunda canını sipər edib. Bu bizə təsəllidən çox, baş ucalığı verdi. Allahdan bütün şəhidlərimizə rəhmət diləyirik. Onlarla silahaş olmuş cəbhə yoldaşları olan qazilərimiz var olunsunlar. Onların hər biri canlı tarixdilər. Hər biri Vətən üçün əziz canlarını gözə alıb, cəbhədə döyü-

şüblər. Vətən adını daima uca tutublar. Bu uca ad bütün şəhid analarının təsəllisidir. Bizim analar daim bu Vətən üçün qəhrəman oğullar böyüdəcəkdir. Bu cür igidlərimizin sayəsində də bu xalq daim var olacaq. Biz bu gün qəhrəman oğulların böyüdüyü nəsli görürük. Onlar şəhidlərimizin, qazilərimizin keçdiyi şərəfli yolu öyrənirlər. Bu yol onlar üçün Vətənə sevgi, məhəbbət, dönməzlik yoludur.

Gələcək naminə parlayan Günəş, yaxud yolumuza mayak olanlar...

Prezident İlham ƏLİYEV: “Azərbaycanın əldə etdiyi bütün nailiyyətlərin əsasında müəllimin gərgin zəhməti və gündəlik fəaliyyəti durur”.

limi Günəşə bənzədib, Viktor Hüqo isə insanları aydınlığa çıxaran işığa... Daha kimlər, kimlər müəllimlə bağlı dahiyənə fikirlər səsləndirib. İnsan həyatında, mənəviyyatında, insani keyfiyyətlərin formalaşmasında müəllimin əvəzolunmaz əməyi, zəhməti var. Çünki əsl müəllim təkcə bilik verən deyil, məşhur rus yazıçısı Qoqolun da dediyi kimi, ruhu tərbiyə edəndir...

Bəli, müəllimlik elə bir peşədir ki, bu peşə sahiblərinin ömrü yanar şama bənzəyir. O şam yandıqca ətrafa işıq saçır, nur paylayır. Elə bir nur ki neçə-neçə insanın həyat yolunu işıqlandırır. Heç şübhəsiz ki, dünyada müəllim əməyinin bənzəri yoxdur. Əgər bu gün bəşəriyyətin çatdığı yüksək inkişaf səviyyəsindən, elmi-texniki nailiyyətlərdən məmnunluqla söhbət açırsaq, bunu müəllim dahiliyyəsinə borclu yuq. Çünki cəmiyyətin əzəli müəllim əməyi ilə bağlıdır. Deyirlər ki, hər kəsin taleyində hökmən bir müəllimin toxunuşu var. Bəli, hər bir insanın həyatında onun əlindən tutub “ana”, “Vətən” kəlmələrini yazdıran, oxudan, ləyaqətli vətəndaş kimi yetişdirən, şəxsiyyət kimi formalaşdıran müəllimlər olub. Məhz həyatımız boyu o müəllimlərimizin varlığına, əxlaqına borclu olmuşuq. Həyatımızdakı çox uğurlarımızın təməlinə müəllim əməyi dayanır. Heç bir nailiyyət ani olaraq baş vermir, müvəffəqiyyətimizin arxasında, əlbəttə ki, müəllimlərimizin illər boyu çəkdikləri gərgin zəhmət var. Alim də, sərkərdə də, hakim də, həkim də, bir sözlə, həyatda tutduğu mövqedən asılı olmayaraq, hər kəs müəllimi qarşısında baş əyir, ona səcdə qılır, onu həmişə xoş duyğularla xatırlayır.

Müqəddəs peşə sahibi olan müəllimlər öz fədakarlıqları, səbirliyi, sədaqətləri ilə şagirdlərinə bəlikdən başqa bir də ürək və ruh zənginliyi bəxş edirlər. Şagirdi bürəyəndə onun əlindən tutan da müəllimdir, yuxulanda onu qaldıran da, uğurlarına öz uğuru qədər sevinən də. Bu adı daşıyanlar, bəlkə də, ömürlərini yetirmələri yolunda şamək əritdikləri üçün bu qədər ulu və müqəddəsdir.

44 günlük Vətən savaşında düşmənin başına zərbələr endirən, ərazi bütövlüyümüzü qanı, canı bahasına bərpə edən, xalqımıza zəfər sevincini yaşadan, sinəsini düşməne siper edən hər bir oğulun qanına, canına Vətən sevgisini hopduran da elə müəllimdir.

Bu gün 5 oktyabr – Beynəlxalq Müəllimlər Günüdür. Bu əlamətdar gün Azərbaycanda 1993-cü ildən bəri qeyd edilir. Ölkəmizdə bu günə dövlət səviyyəsində diqqət ayrılır. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev həmişə müəllim əməyini yüksək qiymətləndirib, müəllim haqqında xoş sözlər söyləyib. O, öz müəllimlərini hər zaman minnətdarlıqla xatırlayıb, onların xidmətləri haqqında ürək dolusu danışıb. Ulu Öndər hər zaman müəllimə hörmət və ehtiramla yanaşıb, onların maddi vəziyyətinin, rifah halının yaxşılaşdırılması qayğısına qalıb. Dahi lider deyirdi: *“Hər birimizdə müəllimin hərərətli qəlbinin bir zərrəciyi vardır. Məhz müəllim doğma yurdumuzu sevməyi, hamının rifahı namına vicdanla işləməyi müdrikliliklə və səbirlə bizə öyrətmis və öyrədir”.* Müəllimlik adına ən yüksək dəyər verən dahi Heydər Əliyevin *“Mən dünyada müəllimdən yüksək ad tanımıram”* kəlamına sadıq olan, cəmiyyətə hər bir xüsusiyəti ilə örnək olan, müəllim adının ucalığını və şərəfini dərdindən dərk edən, bu müqəddəs missiyaya vicdanla yerinə yetirən müəllimləri “Şərq qapısı” qəzetinin kollektivi adından səmimi qəlbədən təbrik edir, gələcək nəsillərə əvəzənilməz mənəvi sərəvət bağışlamağı, bəşəriyyətin xilasına yönələn ali ideaları yaşatmağı, bu müqəddəs amalla ucalığa qovuşmağı diləyirik!

✍️ Gülcəmal TAHİROVA

Müəllim... Bu kəlmə sadə bir peşəni xatırlatsa da, dərin bir mənə kəsb edir, əslində. Elə bir mənə ki onu Platon “Tanrının şah əsəri” olaraq dəyərləndirib, Henri Bruks Adams isə “əbədiyyətə hökm edən insan”. Məhəmməd Peyğəmbər bilik öyrətməyi hər cür ibadətdən üstün sayıb, Həzrəti Əli isə “Mənə bir hərf öyrədənin qulu olmağa hazırım”, – deyib. Nizami Gəncəvi müəllim

adakı çox uğurlarımızın təməlinə müəllim əməyi dayanır. Heç bir nailiyyət ani olaraq baş vermir, müvəffəqiyyətimizin arxasında, əlbəttə ki, müəllimlərimizin illər boyu çəkdikləri gərgin zəhmət var. Alim də, sərkərdə də, hakim də, həkim də, bir sözlə, həyatda tutduğu mövqedən asılı olmayaraq, hər kəs müəllimi qarşısında baş əyir, ona səcdə qılır, onu həmişə xoş duyğularla xatırlayır.

İstehlakçı hüquqlarının müdafiəsi məqsədilə seminar keçirilib

Azərbaycan İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin nümayəndələri Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyat

Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin əməkdaşları üçün təcrübə mübadiləsi məqsədilə seminarlar keçirilib. Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin mətbuat xidmətindən “Şərq qapısı”na bildirilib ki, maarifləndirici tədbirin ilk günündə istehlakçı hüquqlarının müdafiə vasitələri, sözügedən sahədə mövcud qanunvericilik aktlarından irəli gələn

məsələlər və digər əhəmiyyətli mövzuları əhatə edən təqdimatlar olub. Həmçinin Dövlət Xidməti tərəfindən istehlakçı hüquqlarının müdafiəsi və istehlak bazarına nəzarət sahələrində pozuntu hallarının öncədən qarşısının alınması istiqamətində görülən işlər diqqətə çatdırılıb. İstehlak bazarında istehlakçı məmnunluğuna nail olunması üçün dövlət-özəl tərəfdaşlığının vacibliyi vurğulanıb, istehlakçıların hüquqlarının təmin edilməsində sahibkarların rolunun artırılması əhəmiyyətindən bəhs edilib.

Rəqabət Məcəlləsinin tətbiqinə həsr

olunmuş növbəti seminarlarda muxtar respublikanın aidiyyəti qurum əməkdaşları ilə yanaşı, təbii inhisar subyektlərinin nümayəndələri və sahibkarlar da iştirak ediblər. Tədbir çərçivəsində rəqabəti məhdudlaşdıran sazışlar, iqtisadi təmər küzləşmələr, haqsız rəqabət və hökmən mövqedən sui-istifadə hallarının aradan qaldırılmasına dair məəcəllədə yer alan tənzimləmə mexanizmləri diqqətə çatdırılıb.

Sonda tədbir iştirakçıları ilə məəcəllənin effektiv tətbiqi üsulları istiqamətində qarşılıqlı müzakirələr baş tutub.

Batabatda gənc rəssamların incəsənət döyüşü – V “Art Battle” reallaşdı

Gənclər arasında muxtar respublikanın 100 illik yubileyinə həsr olunmuş “Art Battle” adlı rəssamlıq müsabiqəsinin əsas mərhələsi keçirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin mətbuat xidmətindən “Şərq qapısı”na bildirilib ki, “Naxçıvan gənclərin fircaşısı ilə” devizi

altında təşkil olunan müsabiqənin həlledici günündə onlayn qeydiyyatdan keçmiş 15 gənc bacarığını nümayiş etdirib.

Tədbirdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin Aparat rəhbəri İlhamə Nəzərova və Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun müəllimi Murad Babayev ölkəmizdə gənclərə göstərilən dövlət qayğısından bəhs edib, ənənəvi müsabiqənin gənclərin

yaradıcılıq potensialının yüksəldilməsindəki rolundan danışıblar.

Gənclər və İdman Nazirliyinin təşkilatçılığı, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun tərəfdaşlığı ilə akademik Həsən Əliyev adına Zəngəzur Milli Parkında – Batabat yaylağında təşkil olunan yarışmada gənclər müsabiqə şərtlərinə uyğun olaraq muxtar respublikanın tarixini, mədəniyyətini və təbiətini özündə təcəssüm etdirən rəsmlər çəkiblər.

Sevinc Fərzəliyeva və Yasəmən Səfərovanın yaradıcılıq işləri münisflər heyəti tərəfindən 1-ci yerə layiq görüldü. Nuray Abbasova ilə Leyla Əhmədova ikinci olublar. Sunay Qasımov və Aysu Bağışova müsabiqəni üçüncü pillədə tamamlayıblar. Gənclərə nazirliyin diplom və hədiyyələri təqdim olunub.

Naxçıvanlı 4 gimnast Qubada keçirilən turnirin medalçısı olub

Quba Olimpiya İdman Kompleksində bədii gimnastika üzrə “Grace of Nature” turniri keçirilib. Yarışda paytaxt Bakı və bölgələri təmsil edən 26 klubdan 255 idmançı iştirak edib. Üç gün davam edən yarışlarda fərdi proqramlar və qrup hərəkətləri üzrə qaliblər müəyyən olub.

Naxçıvandan məşqçi Humay Qafarovanın rəhbərliyi ilə 7 idmançı yarışda çıxış edib. Onlardan 4-ü mükafatçılar sırasına düşüb. Təmsilçilərimiz 2 gümüş və 2 bürünc medal qazanıblar. Belə ki, halqa ilə hərəkətlərdə Təranə Əlizadə və İlay Sangur ikinci, Aydan Hüseynli isə üçüncü olublar. Digər gimnastımız Mədinə Novruzlu topla hərəkətlərdə üçüncü yerə layiq görüldü.

